

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czinuzendók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereske-
dők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora
1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri czikkék:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Hegedüs Sándor a delegá-
czióban.

Ép oly váratlan, mint meglepő do-
log történt a delegáció szombati
ülésén.

A már-már delegációsális tengeri
kigyóvá alakuló kérdés a Magyarorszá-
gon felállítandó harmadik katonai aka-
démia kérdése volt a szönyegen.

Ismeretes dolog, hogy két évvel
ezelőtt a közös hadügyminiszter nagy
kegyesen annyi koncessziót tett a kér-
désben, hogy megígérte a kérdésnek
előtanulmányozását, tehát a kísérlet-
tételt.

És a delegáció sietett megragadni
az ígértételt, s nyomban megszava-
zott 40,000 frtot oly czélból, hogy a had-
ügyi kormány kísérletezhessék, tanul-
mányokat tésszen és esetleg tervet
csinálhasson.

Most aztán, mikor az ideai delegá-
ció összeült és sorra került az akadé-
mia kérdése, Krieghammer ur nagy
bölcsen kisütötte, hogy ő bizony a 40
ezer frtot eddig nem költötte el és
egyhamar nem is fogja elkölteni, mert
hát még nagyon messze (?) van az
az idő, a mikor Magyarországon belát-
ják egy harmadik katonai akadémiá-
állításának szükségét, és ennél fogva
okuk lesz sürgetni ezen intézmény lé-
tesítését.

Hát, ez eddig még csak ment volna.
Mert a hadügyi albizottság előadója
Münlich Aurél annak rendje szerint
ismét csak oly értelmű határozati ja-
vaslatot terjesztett a bizottság elé, hogy
a közös hadügyminiszter válasza, ezut-
tal tudomásul vétessék ugyan, de csak
abban a reményben, hogy a jövő év-
ben már vagy többet mondjon, vagy
cselekedjék valamit bármilyen keveset.

Erre épen mikor az albizottság
már-már tudomásul vette a hadügyi-
miniszter választását és elfogadni készült az
előadó határozati javaslatát — felál-
lott Hegedüs Sándor Kolozsvár város
egyik országgyűlési képviselője és egy
váratlanul csipőse, de erőlyes hangu
beszéd kíséretében egy másik határo-
zati javaslatot terjesztett a bizott-
ság elé.

Hegedüs Sándor ragaszkodva a
közvéleménynek már ismételtén kife-
jezésre jutott követeléséhez, az általa
benyújtott határozati javaslatban ki-
fejezetten formulázta a kérdést, s uta-
sítottatni kérte a közös hadügyi kor-

mányt arra, hogy a harmadik katonai
akadémia felállítása iránt haladéktal-
anul intézkedjék, s annak felállítására
Magyarországon jelöljön ki alkalmas
területet.

Hegedüs Sándor egyuttal jelezte
a kérdés rendezésének sürgősségét is.

A bizottságra — mint a tudósi-
tók írják — Hegedüs Sándornak vá-
ratlan fellépése részben meglepőleg,
részben felvillanyozólag, részben pedig
frappirozólag hatott.

A vége persze az lett, hogy He-
gedüst a bizottság többsége leszavazta.
E helyett a többség meglegedett az-
al, hogy a közös hadügyi miniszter
ezuttal is csak azt ígérje, a mit két
év előtt már megígért.

Hegedüs Sándor fellépése, daczára,
hogy ez uttal kisebbségben maradt a
határozati javaslatával — főképen a
kormányparti politikai körökben arra
a véleményalkotásra szolgált anyagul,
hogy most már a kérdés még sem fog
sokáig elintézetlenül maradni, mert né-
mely beavatottak úgy vélik, hogy He-
gedüs fellépése nem egészen véletlen
és nem tisztán az ő kezdeményezése.

Hegedüs fellépésében némelyek a
Bánffy-kormány sakk-huzását vélik fel-
fedezni. Ugy gondolják, hogy ezzel a
határozati javaslattal a Bánffy-kormány
azt akarta a közös hadügyi kormány-
nyal — ugy a suba alatt — megér-
tetni, hogy Magyarországon igenis már
beállottnak látják annak szükségét, hogy
a harmadik katonai akadémia magyar
területen állítsák fel, s a jövő évi
delegáció, mint határozott követelést
fogja felvetni.

Már, hogy aztán ez a feltevés
mennyeiben bir tárgyi alappal, majd
akkor látjuk meg, ha Hegedüs Sándor
a delegáció plenáris ülésén képes
lesz a határozati javaslatának többsé-
get szerezni vagy sem, utóbbi esetben
olyan gyenge sakkhuzásnak fog bizi-
nyolni e bátornak tetsző fellépése —
a melyet kár volt megtennie.

Politikai hírek.

Az ákosfalvi mandátum. Marosvásár-
helyről írják, hogy a Balla Gyula ország-
gyűlési képviselő lemondása folytán az ákos-
falvi kerületben megtűresedett mandátum be-
töltésére június 21-ére tűzött ki a köz-
ponti választmány ülése, melynek elnöke
Tolnai Reginald nagybirtokos. A választási

mozgalom a kerületben nagy mérveket ölt.
A kormánypart jelöltje állítólag Légrádi Ká-
roly a „Pesti Hirlap” főszerkesztője. Sánta
Albert szabadelvű és gróf Lázár Ádám nem-
zeti párti programmal szándékoznak fellépni.

A csár és Faure. A „Havas-ügynökség”
jelenti, hogy Mohrenheim báró orosz nagy-
követ értesítette Hanotaux külügyminisztert,
hogy külön futár érkezett Pétervárról Pá-
risba, a ki Faure elnök számára az orosz
csár sajátkezű levelét és a neki adományoz-
zott Szent Andráshend az ékítményekkel
hozta magával. A rend jelyvényeinek és a kéz-
iratnak átadása Mohrenheim báró által az
összes követési személyzet jelenlétében e hó
17-én fog az Elyseé-ben megtörténni.

A delegációk.

Bécs, június 15.

Három izben gyűltek össze ma tanács-
kozássra a delegációk különböző bizottságai.
Délelőtt 10 órakor a hadügyi, 11-kor a ten-
gerészeti és délután 4 órakor az élmezési
és elhelyezési bizottság tartván ülést.

Mindegyik bizottság befejezte munkála-
tát, a hadügyi természetesen azon tételek
függőben tartásával, a melyekre nézve meg
kell várnai az élmezési és elhelyezési bizott-
ságnak csak holnap beterjesztendő jelen-
tését.

A hadügyi bizottság ülésében érdekes
csak az volt, a mire nézve a delegatus urak
titoktartást ígértek.

Mikor ugyanis a fegyverügy tárgyalá-
sára került a sor. Széll Kálmán elnök figyel-
meztette a bizottságot, hogy a hadügyi minis-
ter csak úgy nyilatkozhatik őszintén, ha a
bizottság teljes titoktartást biztosít, ennél-
fogva abszolút diszkrecziót kér és így a nem
tagokat távozásra szólta fel, az ajtókat be-
csukatta.

Igy történt azután, hogy Krieghammer
nyilatkozatait csak a hadügyi bizottság tag-
jai hallották, a kik közül Münlich Aurél,
Horánszky Nándor, Pulszky Ágost, Tisza Ist-
ván, Hegedüs Sándor és Széll Kálmán vet-
tek részt a vitában, a melyet mindenesetre
érdekessé tett az a két darab ismétlődő fegy-
ver, a melyeket természetben mutattak be a
t. orsz. bizottságnak.

H u g e t z mészaki ezredes magyarázta
meg szerkesztetket és ezzel a 20 millió frt
megfelelő részletet megszavazták.

Csekély érdeklődés mellett folyt ezután
tovább a tanácskozás és fél 2 órára a rend-
kívüli szükségletek utolsó tétele is meg-
szavazva.

maradt. Ezernyolczszázhatvanhat tavaszán vá-
lasztotta meg papjának a békés-dobozi egy-
ház. El se bocsátotta többé.

Pesten, különös irigységem tárgya volt
Kálmán azért a boldogságért, melyet ő meg-
szerezhetett magának, mert volt hozzá pénze;
mert vágyam nekem is volt; de az a másik
nem volt; irigyeltem azért a nagyuri ked-
velésért, hogy ő Kocsisnál, a legelső szabó-
nál dolgozathatott, nem fényűzési viszkete-
ből, nem okatlan hiúságból, — hanem azért,
mert Egressy is ott készítette azokat az uri
és mégis komoly atillákat, melyeken hátul,
nem volt szabad nyílásnak lenni — neho-
gy esetleg, a szél, az Átilla szárnyait, emberi
testünk eme legköltőietlenebb pontján, szé-
jellebbenthesse.

Igy gondolkozott tudniillik az esztéti-
kus Egressy Gábor minden leppentyűs öl-
tönyről. Ez elv szerint is volt szabva, varrva
minden salon kabátja és frakkja.

„Színadi nadrágon ne legyen zsebb.
Színpadon zsebkendő, vagy akármit, hátulso
zsebedben ne keresgess. Vannak, kik félre-
hajítják a kabát vagy frakk szárnyát melletti
leülnének — hadd a manóba! Új rá ha
aranyból van is; érted? mormolt rám szí-
gorúan, de halkan, olykor a kulisszák közt.
S a mit én így a mestertől tanultam, yit-
tem rögtön és tudattam Kálmánnal is.

Az én macacs, baloldali vagy szónok
szabómesterem, az Burger-házban, a Zrinyi
kavéház mellett lakó Hazay Lajos csak azért
se csinálta úgy az én ruháimat, mert egy-
szer a jobboldali kvestist láttam előtte di-
csérőleg fölemlíteni; s gyűszűtlen, árva uj-

Az első nyilvános ülés — mint most
már egészen biztosan értesülünk — e hó 20-
k-n, csütörtökön lesz, a mikor is be fogják
mutatni a bizottságnak az albizottságok mun-
kálatairól szóló jelentéseket.

Bánffy Dezső báró, Lukács László és
Fejérváry Géza báró miniszterek ma Bécsből
elutaznak, de Bánffy báró hétfőn reggel is-
mét visszatér.

Állami anyakönyvek.

A belügyminiszteriumban — mint ér-
tesülünk — az állami anyakönyvvezetés szer-
vezésére vonatkozó előmunkálatok teljesen be-
vannak fejezve. Információink szerint a bel-
ügyminiszteriumban a közjogi osztály mos-
tani C) osztálya lesz ezután az anyakönyvi
ügyosztály. Anyakönyvi főfelügyelői állás egy-
általán nem lesz.

Az anyakönyvi kerületek száma 23.
Mindenik kerület élére anyakönyvi felügyelőt
neveznek ki, a kik, mint állam-ísztviselek, a
nyugdíjtörvény alapján nyugdíjképesek. Az
anyakönyvi felügyelők közül tizen a VII. fi-
zetési osztályba (2000 forint) és tizenhármán
a VIII. fizetési osztályba (1400 forint) soroz-
tatnak. Az illető tisztviselők azonkívül a helyi
viszonyokhoz mért megfelelő lakáspénzt és
legalább 600 forintnyi uti általányt kapnak.

A pályázati felhívások a hivatalos lap
holnapjában jelennek meg s a pályáza-
tok határideje június 10-én jár le.

Az eddigi folyamodók pályázóknak te-
kintetnek és kérvényeiket, ha esetleg hiá-
nyosak, pótlólag kiegészíthetik.

Az anyakönyvi felügyelők kinevezése
már július közepén megtörténik és a kineve-
zeteket augusztus hó első felében 3—4 napi
anyakönyvi felügyelői hivatala lesz az anya-
könyvvezetők szeptember hónap folyamán
kioktatni.

Az anyakönyvvezetők száma 4800—4900
lesz és ezek közül legalább 4000-et biznak
meg házasságkötéssel is, míg az e számot
megaladók csupán a születési és halálzási
anyakönyveket vezetik.

Az anyakönyvvezetők többnyire jegy-
zők, bírák és általában közigazgatási tisztvise-
lők lesznek, a kiknek tiszteletdíját a belügy-
miniszter lehetőleg egyöntetűen kívánja meg-
állapíttatni.

Anyakönyvvezetői és inkább helyettes
anyakönyvvezetői állásra — igen kis számban
— tanítókat is kineveznek, de csak ott,
ahol az egyházi hatóságok megengedik.

Minden anyakönyvvezető egyenlő vas-
tagságu s igen erős beiktatási anyakönyveket
kap, a melyek számos községben tíz-tizenöt
évre is elegendők lesznek. Mindenik könyv
hatszáz bejegyzésre alkalmas. A papiros a
legjobb minőségű sőt a francia anyakönyvi
papirosnál is finomabb lesz, éppen a hite-
lesség nagyobb biztosítása czéljából.

A belügyminiszter által az anyakönyv-
vezetőknek kiadandó utasítást, mely mintegy
120 szakaszra terjed, voltaképpen négy kí-
lönböző rendeletnek szervezésbe való ösz-
szefoglalása. A belügyminiszter ugyanis ab-

ból a szentpontból indult ki, hogy csak az
úgy előnyre válhatik az, ha az anyakönyv-
vezetők az összes tudnivalókat együtt egy
rendeletben találják fel s nem kell a külön-
böző rendeletekben szétszót jogszabályokat
keresniük.

A belügyminiszteri utasítás ehhez ké-
pest négy főrészről áll. Az első, legterjedel-
mesebb rész tartalmazza az anyakönyvek ve-
zetésére vonatkozó különös rendelkezéseket.
A második rész az anyakönyvek kiigazgató-
sánál közigazgatási uton követendő eljárást,
a harmadik rész a veszendőbe ment anya-
könyvek pótlása körül követendő eljárás
szabályozza, végül a negyedik rész a véderő
összeírásához szükséges adatok szolgáltatá-
sára vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

Az Unio-képe.

Tudvalevő, hogy Roskovic Ignác
festő művész képen fogja megörökíteni azt
a jelenetet, midőn Erdély utolsó országgyűl-
lésén az Uniót kimondták.

Eképről és Roskovicról írf. Reményi
Ede nagyérdők társzólja „P. N.” mai szá-
mába, melyben többek közt következő nagy-
érdők részlet foglaltatik.

Roskovic egy optimista vakbuzgalmá-
val készült most legott a nyáron hozzáfogni
az előtanulmányokhoz, még pedig oknyomozó
történeti kutatásokhoz és azután a művészi
segédeszközök előteremtéséhez.

A leghitelesebb adatoktól K ö v á r y
László szolgált neki Kolozsvárral. A legapró-
lékosabban emlékszik az öreg még mindazokra,
a kik az 1848-ik május 30-án végbement
dicső országgyűlésen követekként résztvettek.
Tőle és másoktól hallott sok-sok érdekes rész-
letet és azok szerint fogja saját műtermében
kicsinyben megalkotni modellekkel az ország-
gyűlés csoportosítását és a kolozsvári redoute
termetet. E végből ledöntött az ő bájos,
aranyos kalitkájának egyiket és azontul meg-
nagyobítja kétszeresével felállítván a rablót,
mint valamely színpadra.

Keresztben fog állani a négy méter ma-
gas és hat méter hosszú vászon. A hátsó fal-
nál fölépíti a trónt, a melyen a gubernátor,
gr. Teleki József foglalt helyet. Ez előtt lesz
a kormányzók, meg az itélőbirónak a széke,
a ki azon az emlékezetes napon felolvasta az
egyhangulag megszavazott törvényjavaslatot.

Jobbról tőlük helyezkedik el a főurak
kosztümös ragyogó színpompájú csoportja,
közöttük egy megrendítő sötétbe öltözött
alakkal. A vak Wesselenyi sötét díszmagyar-
ban, de a szeméire borult homályt homloká-
nak ragyogása, az arczáról sugárzó lelke-
sés fénye fogja eloszlantni.

Nincs tragikusabb, nincs fenségesebb
tárgya a művészetnek, mint a vakasággal suj-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Június 17.

Egressy Gábor halála.

— A telepathia köréből. —

Irtá: E. Kovács Gyula.

(Vége.)

— Doboz? ! Nincs nekem ott több egy
ismerősömmel, egyetlen jó barátommal. Ha
csak.

— Benyitom az ajtót.
Három darab derek, gatyás, dolmányos
alföldi magyar látok magam előtt. Kettő a
pamlagon a tükör alatt, egyet a zsöllyében
oldalt. Balra Dalfy Lenczi tenoristánk
e mellett az alig tizenhat éves sógorom, a
sugar sáhéder Várady Miklós.

Ezen estről a feleségem, ki gyorsan fel-
állva mutatja a dobozi vendégeket, és egy le-
velet nyújt át Kéry Kálmántól, a dobozi
paptól, az én lelki-teszt jóbarátomtól.

A várakozásteljesen rám szegzett tekin-
tetű vendégeket barátságos kézzorítások közt
helyőkre visszaulttetem, s a levél elolvasása
végezt oldalszobámba vonulok. Olvasom:

„Ajánlom barátságodra Szabó Mátyás,
Nagy István és Cs. Nagy András szeretett
híveimet. Beszélgettem velük egy kicsit. Én any-
nyit beszéltem már nekik rólad, hogy csak
ugy ismernek mint én, stb.

A múlt héten Pesten jártam. Egressy Gábert.
Fölkerestem Egressy Gábert. Teljesen
felgyógyult. Nyoma sincs rajta a veszedelmes

Felyeszem — — — olvasom:

„Önök álma beteljesedett. Egressy az
éjjel meghalt. Most telegrafirozza Szerdahelyi
Follinus János.”

A kártya meg van ma is. Megmutat-
hatom.

Tehát, mikor én, álmomban Váradon
Paulayval az ő koporsója fölött birkoztam:
ő, a valóságban, Budapesten, akkor vitta
utolsó tusáját a halálal.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Második kötet.

XV.

Mi az a mitől fél?

(Folytatás.) (100.)

Ezeket a dolgokat könnyebb volt a tá-
volban elviselni, mint ott helyt, hol a villa-
nyos csemettyének minden rezgése sértette
az ideget; s a rögtön bekövetkező bajtól való
félelemben szívverését siettetette. Legalább it-
ten, ámbár a leveleket megkapta, de a cse-
metét nem hallotta s az alkalmatlan hite-
zőktől, kik elég merészek voltak személyes
interviút követelni, távol volt. Tehát egy
reggel a reggelizésnél áttele a atyja nya-
kát és azt mondta, hogy nem fogja őt el-
hagyni és a Ferencz visszajövetelétől ott marad.
— Az Isten áldjon meg érte és gyer-
mekem, — rebegette az atyja, — gondoltam,
hogy egyedüliségemben mellettem fogsz ma-

tott lángszét ábrázolni. Ki ne indulna meg a nápolyi Homerosz mellszobrának láttára? Révedező szemei mintha fényt keresnének az ő hatalmas homloka mögött forrongó eszmék megvilágítására. Munkácsy Milton-ja is tragikusabb az ő Krisztusánál, kifejezi a szellem győzelmét az anyagon.

Nemde vakmerőség Roskovicstól, a mikor a vak Wesselenyit készült kompozíciója főalakjává tenni?

Szembem csoportosulnak a megyék és királyi városok követei, oldalt pedig az előtért a szászok és egyéb nemzetiségek foglalkoznak el, a kik valamennyien egyhangulag, a felkészenés közös mámorában elfeledve minden gyűlölködést és visszavonást, szavaztak az Unióra.

Ott lesz a falon az az emlékeztető rokokó óra, délelőtti tíz órát mutatván, azt a nevezetes pillanatot, a melynek néma tanúja volt.

Ha a megválasztott tárgyak rejöl egy-ség a művészeti sikernek legelső feltétele, úgy gratulálhatunk e tárgyhöz az optimista Roskovicnak.

Pusztító villám.

Arad, junius 15.

Borzasztó szerencsétlenség történt tegnapelőtt Arad megye határában, Korbuly István kutasipusztáján. Rettenetes nyári vihar vonult végig a tájon s a kutasipusztán a villám lecsapott egy pajtába, a melybe a vihar elől a mező munkások menekültek s két leány azonnal meghalt a villámütés folytán, tízenyolcz ember súlyosan megsebesült s temérdek jószág elpusztult a villám által gyújtott tűz következtében.

Az esetről keveremesi tudósítónk a következőket írja:

Szerdán délután nagy vihar vonult keresztül a kutasipusztán fölött. A vihar hatalmas villámcsapással és menydörgéssel jött s a Korbuly István birtokán dolgozó mező munkások egy közel levő pajtába menekültek a zápor elől.

Egyszerre csak az ég nagyot dördült s a villám épen abba a pajtába csapott bele, amelyben a munkások meghúzódtak. A villám iszonyu pusztítást vitt végbe a munkások között. Lantos János és Kis Veron keveremesi leányok szörnyen haltak a villámcsapás folytán. S még egy keveremesi leány is halálosan megsebesült kivülök. Ezenkívül még 12 munkás sebesült meg súlyosan.

A villám úgy a pajtát, mint a közelében lévő istállót felgyújtotta s a borzasztó zűrzavarban nem tudták oltani az épületeket. Így esett azután meg, hogy 9 ókor, 10 ténben és körülbelül 39 ló beleégett az istállóba.

A megsebesült embereket a vihar elvonta után kocsiokon bevitték Keveremesre s ott ápolják őket.

Csik-megyei találmány.

Bándi Vazul csik-somlyói főgymnasiai igazgató és Valtér János honvéd puskaműves egy új szerkezetű vadász fegyvert találtak fel. A fegyver kiválk minden eddigi más fegyver fölött következő előnyeivel:

1. hiányzik róla a vadászfegyvereknél eddigi szokásban volt ravasz vagy lakatrendszer;

2. A fegyver minden létező fegyvernél sokkal kevesebb alkatrészből áll. pl. csak fele alkatrészből mint a Lancaster; kényes köny-

nyen romló részek nincsenek benne, mi a fegyver soliditását eszközi és biztosítja olcsó előállítását:

3. önműködő töltény-kivétel bir, mely tetszés szerint egyik vagy másik töltényt veti ki, vagy mind a kettőt;

4. kezelése megfelel a hadseregnél használt Manlicher fegyvereknek úgy hogy ki az egyiket ismeri, a másikat is könnyen kezelheti;

5. lövési gyorsasága a vadász-fegyverek közt páratlan p. o. míg a Lancaster fegyvernél a lövés készültsegre 8 fogás kell, ennél csupán 4 fogás, tehát kétszer gyorsabb tölteszt;

6. szerkezete oly czélszerűen van berendezve, hogy a már oly sok szerencsétlen séget okozott véletlen esülés esete teljesen ki van zárva.

Még különösen érdekes, hogy a csiki primitív eszközökkel készített új fegyver kivitele oly finom és pontos, hogy egy első rangú fegyvergyárnak is diszére válnék.

Sport.

A zsuki — helyesebben mondva kolozsvári — löversenyek a f. hó 9-án tartott választmányi gyűlés határozata folytán ez évben három napra fognak kibővíteni, és október 3 utolsó vasárnapjára tűzettek ki. Minden nap öt-öt futam lesz u. m.

I-ő nap okt. 13. I. Első osztályú állami-mének verseny. II. Zsuki-díj 2000 korona. III. Másod osztályú állami-mének verseny. IV. Erdélyi Gazdasági-Egylet díja 300 korona. V. Harmad osztályú állami-mének verseny.

II-ik nap okt. 17. I. Választói díj 400 korona. adva br. Bánffy Albert által. II. Állami-mének döntő verseny. III. Kolozsvár város díja 600 korona. IV. Helena verseny 2200 frank. V. Hölgyek díja.

III-ik nap. Okt. 20. I. Bodolai díj. 500 korona, adva Beldi Tiadár által. II. Erdélyi díj. 6000 korona. III. Hadsereg Akadály-verseny, adva Ó felsége által. IV. Állami-mének 2-od osztályú döntő-versenye. V. Magyar Lovar-egylet díja. 1000 korona. Az által, hogy a versenyek három héttel előbb tartatnak meg, mint eddig és hogy naponta hét futam helyett öt lesz, lehetővé van téve a külön-vonatnak az eddigi korai idő helyett déli 12 óra utáni indítása, a mi a néző-közönségnek nagy-kényelmére lesz.

A nagy-enyedi theologia ügye.

A nagy-enyedi ref. egyházmegye kérése az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűléséhez:

Egyházmegyénk mai napon tartott közgyűlése mely tisztelettel és bizalommal járul a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez a következő ügyben:

A Bethlen-főiskola theol. akadémiáján halálosan folytán rövid idő alatt négy tan-szék maradt üressen és a szeptemberben ba-áll új tanév megnyitása lehetetlenné vált, mivel egy rendes, fungens tanár sinos már akadémiáján A főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés bölcsessége a tavaszi rendes közgyűlésen elrendelte két exegetikai és esetleg egy történelmi tanszékre pályázatok kihirdetését és egy rendkívüli közgyűlés tartását a választások megejtése végéig.

Egy levél-papírosra kezdte a szöveget írni.

„Lord St. Austellnek,

Ceylonban.

Kérem tudósítson a leányom jelenlegi hollétére. Becsületére kérem, hogy a megtört szívű atyának válaszoljon őszintén.

Deverill.”

Háromszor olvasta át e szavakat; csudálkozva, ha vajjon elég erősek voltak-e. A harmadik olvasás után pihent, fáradtan törölte meg a homlokát és a pennát kezében tartva s szórakozottan felhelve, éppen szembe vele lord St. Austell látta a tűzhely előtt állani.

— En Istenem! — kiáltá talpra ugorva. Ez a legendívulbb dolog. En azt gondoltam, hogy ön Ceylonban van.

— Ott voltam. Ezelőtt két héttel jöttem haza, — az orvos azt mondja, hogy korábban jöttem, mint kellett volna, de halálosan meguntam azt a helyet. Deverill, maga nincs jó szímben.

Az ezredes kísérteties színt váltott. Visz-szaesett a székebe, s remegő ujjakkal az előtte levő papírosokat rendezte.

Szó nélkül nyújtotta át St. Austellnek az általa leírt internetet.

— Mit jelent ez? — kérde St. Austell, minton elolvasta.

— En azt gondolom, hogy a kérdés elég világos, volt a válasz. Egész az utóbbi hetekig azt gondoltam, hogy a leányom ön-nel van Ceylonban, de azt hallom, hogy ő nem volt ott; de azért valószínű, hogy ön tudja a Helén mostani tartózkodási helyét.

Az égre kérem, mondja meg nekem rögtön, hogy ő hol van. Vágyom öt megtalálni, szeretni és védelmezni. Kész vagyok önnek és neki mindent megbocsátani.

A szoba türes volt, de az ezredes lassu

A rendkívüli közgyűlés összehívott f. hó 23-kára. De időközben a dr. Kovács Ödön elhalálozása folytán megürült a dogmatika és vallásbölcsészeti tanszéke is. Ezenkívül a folyó évi május 10-én megejtett jelölés annyiban eredménytelenül maradt, hogy csak a történelmi tanszékre jelöltetett egy egyén.

Ezen események folytán mély tisztelettel kérjük a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, hogy a junius 23-ra kihirdetett közgyűlésen méltóztatassék elhatározni:

Elsőször azt, hogy a dogmatikai — vallásbölcsészeti, ó és új szövevényi exegetikai 3 tanszékre új pályázat hirdettessék alkalmasnak látszó határidő alatt.

Másodszor azt, hogy a pályázatok lejárta után egy rendkívüli közgyűlés hirdettessék a jelöltet nyert tanszék betöltése végett.

Főtiszteletű közgyűlés! Abban a határozott meggyőződésben vagyunk, hogy a Bethlen-főiskola kebelében századok óta fennálló papnevelő intézet fejlesztésére szüksége van az egyházkerületnek és a magyar protestantizmusnak. Az az üdvös verseny, mely a Kolozsvárt megnyitandó theol. akadémia és a hosszú, dicsőséges életet átélő Bethlen-főiskolai theol. akadémia közt ki fog fejlődni: a tudomány művelésére, a kálvinista-református jellem képzésére, a független szellem, az öntudatos hazafi-lelek és tevékenység élesztésére áldásos befolyással fog lenni.

Nem szükkelünk önzés, hanem egyhá-zunk hő szeretete, jövő felvirágzásának vágya, minden önérdékűt ment hazafiás lelkesedés és elhatározás vezet minket kérésünk előter-jesztésében.

Még egyszer a főtiszteletű, méltóságos közgyűlésnek egyházunk javáért buzgó, hazafiás figyelmébe és jóakaró pártfogásába ajánljuk kérésünket.

Levél a Kaukazuából.

Szádeczky Lajos dr. az E. K. E. elnöke következő levelet intézte Radnóti Dezsőhöz, az E. K. E. főtákarához:

Tiflisz, 1895. jun. 8.

Kedves Barátom!

A Kaukázus magas csúcsai között járva, sokat gondoltam a mi kedves E. K. E.-ünkre s arra, hogy ha nem választanánk el bennünket egymástól országok és tengerek s lenne a nagy rohanás közben egy nyugodt napom, mily szép képeket és cizkéket küldhetnék az „Erdély”-nek. No, de ha nem küldhetek, majd viszek s egy esztendeig lesz mivel fűszerezni a különben is mindig érdekes „Erdély”-ünket.

Útnak igen érdekes és élvezetes; de turista tudó és kitartás kell hozzá. 5—6 hét óta úgy rohanunk, mintha a tatárok kergetnének, pedig épen azoknak az itteni szultánja segített ki egyszer embereivel a Szelencaus folyó áradásából, a hol egy jég-zivatarban megfeneklettünk.

A Kaukázus főgerinczén 8000 láb magasságban több ölnyi magas hófalak között keltünk át a világ legszebb útján, hóla-vínak és jégcsikamok között, a nyárban ott befagyva didergő és hóleppellel fedett Terék vize mellett.

Holnap indulunk innen a Kura vize mellől az égő petroleum forrásairól és tűzima-dóiról híres Bakuba s onnan két és fél napig s két éjszakán át hajózáva átkelünk a Kaspi tengeren s négy napig meggyünk vasuton Bokharába és Szamarkánd-ba s vagy négy napig tevéen lovagolunk, —

egy belső zsebében találtam meg az ön le-velét.

— És mindez ideig nem küldött a hol-mija után? — kérdezte St. Austell.

— Nem.

— És azóta nem hallott róla semmit, teljességgel semmit?

— Egy szót sem. En azt gondoltam, hogy ő ön-nel van. Hallottuk úrról, hogy Pá-rizban egy ladyval volt.

— Igen, egy ösmerőssémmel, egy párisi asszonnyal.

— Hallottuk, hogy Velenczében ismét egy ladyval volt.

— Egy régi barátimmal, egy florenzi grófnéval, a ki elég jó volt egyedüliségem-ben megsajnálni és velem járkalni — együtt ebédelünk és igen gyakran együtt villásreg-eliztünk.

Ennyi volt az egész. És ön nem hallott a leányáról semmit — semmit egész augusztól kezdve márcziusig? — levelet sem kapott tőle — és semmi tudósítást? egyenesen vagy kerültől uton?

— Nem én egy szót sem.

Deverill ezredes, — akkor én önnek csak annyit mondhatok, hogy ez a dolog nagyon gyanus — mondá St. Austell arczát elfordítva, s fejét a karjára nyugtatva.

Az ezredes látta, hogy St. Austel mélyen meg volt hatva, néhány pillanatig mély csend volt és ekkor az idősebbik remegő hangon azt kérdezte:

— Mi az a mitől fél?

— Nem tudom. En — én — nem tudom azt megmondani. Félelmem homályos, bizonytalan és alakatlan: de megdöbbentett az a tudat, hogy ön semmit sem tud róla. Deverill ezredes, én az ön leányát nagyon szerettem. Ha ő reám bízta volna magát, a hogy ígérté, mostan midőn szabad ember va-

vagy jobban mondva tevegeltünk a hunn törzs (hun)maradék) és Madsartag felkeresésére.

Visszatérve a Kaspin át Dagesztán-ban a hun és avar törzseket keressük fel és remélem újabb eredményekkel gazdagítjuk az addig, hogy t. i. a „cseskeszek magyar rokonságát történetileg és nyelvészetiileg kétsé-ge-n kívül megállapítottuk.

Szeretettel üdvözlöm az E. K. E.-t.

Hogy sikerült a majális és az udvar-helyi kirándulás, megirhatnátok Tiflisbe (Hotel London) hova július elején vissza-térünk.

Isten veled, köszöntöm barátainkat

hived

Szádeczky Lajos.

Mister James a czirkuszban.

— Amerikai történet. —

Mister James Cong-Hongtown nagyra-becsült polgára, igen elzékenyedett a fe-lét, hogy egy európai osztrák provinciából odavetődött, tengeri viharok által sokat há-nyatott czirkusz társaságnak roszul ment a dolga. Nagy Brittanía fiai hiába hirdették a reptüló halakat, az uszó madarakat, mert Cong-Honstown polgárai hidegen maradtak.

Mondtam már, hogy Mister James ezen igen elkeseredett s bár nagyra becsült pol-gára volt a városnak, még nagyobbra töre-kedett. Egy gondolat villant meg agyában. Egy röpke gondolat. És a mint ez a röpke eszme ott vibrált a fejében, mister James így monologizált.

— Lála! Hopla!

Ez annyit tett, hogy röpke gondolatát meg is valósítja.

Hebroni rózsát szakított gomblyukába és felhajtott az istenek asztaláról egy cog-naeos pohár neektárt és így szólt a czirkusz directornak.

— Halld-e testvér! A te dolgod ros-z-szul megy!

— Yes mister! felelt az igazgató.

— És ez nekem fáj!

— Yes mister!

— Hirded ki plakátjaidon, hogy mis-ter James, Cong-Hongtown nagyra-becsült és szeretett polgára fellép és a te dolgod egy este jól fog menni. Mást nem tehetek.

Köds Brittanía szültötte a mister Ja-mes markába csapott és így kiáltott fel:

— All right!

Másnap plakátokon hirdették, hogy mis-ter James a czirkuszban fellép. A szabad yankeek a hirdetések elé csoportosultak és úgy bámultak a sensation.

— Mi történhetett derék polgártársunk-kal? kérdézték, hogy egyszerre felcsapott akrobatának. A dolgról senki sem tudott felvilágosítást adni.

— Ez mégis csudálatos — mondogat-tak egymásközt. Itt történt valami. Ez egy borzasztó rejtély.

Este a czirkuszi pénztár ostromnak volt kitéve és elfogyott az utolsó jegy is. Az em-berek hajba kaptak a helyek felett, hanem azért még is csak bementek a czirkuszba megropogtatott bordákkal is.

Alig érdekelte a yankeekat a többi

productió, mindnyájan mister James fellépését várták.

Következett a pillanat. A közönség so-raiban lázas nyugtalanság volt észlelhető. Feszült érdeklődéssel várták a polgártárs ki-lépését. . . . De hiába várták. A feszült ér-deklődés türelmetlenséggé, majd haraggá vál-tozott át, mert mister James nem volt sehol.

E pillanatban amerikai heveséggel tört ki a vihar.

Hol van mister James? kiáltották tom-bolva.

Többen leugráltak az emeleti tlésekről és a czirkusz épületét elbontással fenyeget-ték. Az igazgató kétségbe volt esve.

Vége van sóhajtott.

E pillanatban Curley a continens leg-hírnevebb bohóca a porondra ugrott és messze csengő hangon kiáltott fel:

— Uraim, szíves elnézésüket kérjük, mert e pillanatban arról a szomorú hírről értesültünk, hogy mister James megörült.

A szilaj harag e perczben néma csendé változott. A yankeek heves zokogásban tör-tak ki és meg volt bocsátva minden!

Mister James-nek azonban nem történt semmi baja. Másnap hebroni rózsát tűzött a gomlyukába, felhajtott egy sligóriczes pohár neektárt és így kiáltott fel:

All right!

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, junius 15.

— Bartha Miklós és Eötvös

Károly. Az Egyetértés minapi számában Eötvös Károly orsz. képviselőtől egy erős hangu nyilatkozatot jelent meg, melynek ele B a r t h a Miklós országgyűlési képviselő ellen irányult. Bartha Miklós személyére sértőnek ta-lálta a nyilatkozatot és ezért Rudnyánszky Béla nemzeti párti képviselő és egy másik barátja utján elégtételt kért Eötvös Károly-tól. Utóbbi Uray Imre és Komjáthy Béla országgyűlési képviselőket nevezte meg segé-deül. A két fél megbízottai találkoztak Bartha segédei az ügyet fegyveres uton ki-vánták elintézni, Eötvös Károly megbízottai azonban kijelentették, hogy a hirlapi polé-mia tisztán politikai természetű volt és ezért nem engedik meg, hogy feldk fegyveres elégtételt adjon.

— A könyörület nevében. Egy szerez-caetlen asszony érdekében fordulunk olva-sóink szívének jószágához. Öv. Diénes Fe-renzenének, kiről lapunk minapi számában már megemlékeztünk, egyetlen fia, Diénes Zoltán, vasuti alizst, nyomtalanul eltűnt. — Diénes Zoltán Tót-Megyeren volt alkalmazásban, de valamely kihágás miatt hivata-lában felfüggesztették. Ekkor Diénes Zoltán felutazott Pestre. Anyja, ki fiával együtt élt Tót-Megyeren, utána ment, de Pesten sehol sem tudta föltalálni fiát. A szegény asszony, miután fiát hiába kereste, Kolozsvárra jött, hol férje a temetőben nyugszik. A szegény asszonyt, ki fia hollétére most sem tud sem-mit, az a gondolat kínozza, hogy fia öngyil-kos lett. A szegény, munkakeptelen asszony-nak Kolozsvártt nincs ismerőse senki, s la-punk utján kér a közönségtől adakozást, mely-ből magát fönttarthassa, míg fiának hollé-téről tudomást nyer. Lapunk szerkesztősege

gyok, a feleségemmel tettem volna. Mindent megtehettem volna érte, a mit egy férfi meg-tehet, hogy áldozatáért kárpótlást nyujtsak.

— En azt gondolom, hogy ő valahova elrejtőzött; talán valamelyik Anglikán test-vérségbe, vagy egy zárdá szeri menedékhelyre, hol a hirlapokat nem szabad megnézni, sem a külvilággal összeköttetést tartani — mondá az ezredes rövid szünet után.

— Igen, lehet, hogy úgy van — vála-szolá St. Austell, a kancellótól elmozdulva és Deverill ezredessel szembe állt le az íróasztal mellé.

Lehet, hogy úgy van. Hasonlítana hozzá, hogy egy vallásos lelkesülési rohamban ele-ven eltemesse magát. Ö egy gyors kedélyű változásokkal bíró teremtés volt. Midőn azt gondoltam, hogy a legbiztosabban számíthatok rá, nagyon jól tudva, hogy engem szeretett, szárnyait oly hirtelen terjesztette ki mint a pillangó és eltűnt.

Nem is voltam nagyon meglepetve mi-dőn megcsalt, de nagyon haragudtam. Bús-keségem volt megsebezve. Csusztam, másztam előtte, és azt mondtam magamban, hogy nem fogom többé azt tenni. Tehát mogorva két-ségesseéssel mentem a Kontinensre, Ceylonba ugyan olyan kedéllyel mentem, és az egész ottlétem.

— Szavamra mondom, sajnálom önt, — mondá az ezredes, — ámbár azt gondo-lom, hogy nekem kellene az legutolsó em-bernek lenni a világon, a ki azt mondja. Ez nagyon szerencsétlen dolog, eleitől kezdve végig szerencsétlen. Helén egy kitűnő derék fiatal emberhez mehetett volna férjhez, a ki szép társadalmi állást adhatott volna neki. És ő megcsalta és otthagya azt a haszonta-lan testvérőért, a ki elhanyagolta ötet. He-lénnek egész élete egy tévedés volt.

(Folytatása köv.)

MEGNYITÁSI HIRDETÉS.

A n. é. közönségnek szíves tudomására hozzuk, hogy az
„ALVÁCSAI FÜRDŐ“
 f. évi július hó 1-én megnyillik.

Különösen felhívjuk a t. közönség figyelmét arra, hogy a fürdő az év folyamán teljesen újonnan felépült és czél-szerűen berendeztetett. — A fürdő házilag lesz kezelve; gondoskodva van izletes ételek, tiszta jó italokról és pontos kiszolgálásról.

Alvácsa, 1895. június hó 15.

Kiváló tisztelettel

423. (1—1)

A FÜRDŐ-IGAZGATÓSÁG.

„Gyártelep“

sörfőzde részv. társaság erdélyrészi főraktára
 ajánlja

legkitünőbb minőségű söröit.

Iroda és pincék:

Kolozsvárt, Sörház-utca 9. sz.

Telefon 285. szám. 421. (1—10)

Bérbe adó

Székely-Udvarhely mellett
 körülbelül

400 hold jó minőségű birtok,

összes gazdasági épületek és felszereléssel, másfél millió forgalmu fedélcserép- és téglagyárral, nagy forgalmu savanyuviz forrásokkal, 4 kerekű lisztelő malommal és cser-törővel, több kisebb nagyobb bérhazzal.

Értekezhetni Ugron Ákos országos képviselővel,
 Budapesten, Pauleter-utca 12. szám.

350. (18—30)

Még csak néhány napig.

Huzás már 1895. évi június hó 26-án.

Magyar kir.

jótekonyczélú államsorsjáték.

Főnyeremény 60,000 ft.

Az összes nyeremények összege 160,000 ft.

Sorsjegyek á 2 frtért kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, főváház, félemelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-só és adóhiatalnál, a leg-több postahivatalnál, a bécsi „Merkur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyárulók közegnél.

Budapesten, 1895. január hó 17-én.

320. (3—4)

Magy. kir. lottó-igazgatóság.

Poszler és Társa

úri divat-áruháza,

Kolozsvárt, Hid-utca (Hungári-szálloda alatt.)

Uri ingek, fehér és színes	1-20 krtól 2-50 krig.
Uri alsó nadrágok	50 „ 1-40 „
Uri ing-elő, fehér és színes	20 „ 40 „
Uri gallér és kézelő, első ragu	13 „ 1-40 „
Uri nyakkendők, gyönyörű választék	10 „ 60 „
Uri ing-gombok és nyakkendő-tű	3 frttól 6-50 „
Uri harisnyák, fekete és színes	80 krtól 3-50 „
Uri cipők, fekete és színes	1-10 „ 3-56 „
Uri Turista ingek, sötét és kötött	95 „ 6-50 „
Uri napernyők, színes	15 „ 80 „
Uri eső esernyők	25 „ 1-20 „
Uri zsebkendők, fehér és színes	
Uri czérna és glacé bőr-kesztyűk	

Szoba-függönyök, ágy- és asztalteríték,

minden rangu pokréczok,

jól készített matrácok nagy választékban.

Megrendelések azonnal elintézve lesznek.

288. (19—100)

A Berde Mózes-féle széchenyi-téri ház
 földszinti része
 lakásnak vagy boltnak,
 folyó évi október hó 1-étől
 több évre kiadó.

Értekezhetni: Benczedy Gergelyvel, Tivoli-
 utca 9. sz. alatt. 422. (1—3)

FEKETE SÁNDOR

műlakatos mester,

Kolozsvárt, Széchenyi-tér 20. szám alatt (Berde-féle ház.)

Elvállal mindenféle lakatos munkát, Balcon-,
 sir-, lépcső-rácsokat; ugyszintén készít meg-
 rendelésre biztonsági zárat, vas-szekrényeket
 bármilyen alak és kivitelben, saját találmánya szerint.

JUTÁNYOS ÁRAK! 210. (17—20)

MAGYARON-ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Bräusweller Janos

Regedon Co. és fia kizárólagosan
 a h. chronometre és műtárs, felkutatja
 a remontoire inga-órákak.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
 RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltnék.

419. (1—1)

„HOTEL BIASINI“

KOLOZSVÁRT.

A n. é. utazó közönség tudomására hozzuk, hogy a
 vendégszobák árai leszállítottak. Udvari szobák 60 krtól,
 utcza szobák 1 frttól kaphatók. Service nem számítatik.

Istállópénzt a t. cz. szobavendégek csakis akkor fizet-
 nek, ha a szénát és zabot magukkal hozzák. Kivételt
 csakis a lóvásárok ideje képez.

Omnibus minden vonatonál.

Az olcsó árak mellett nagy gondot fordít a kényelem,
 tisztaság és pontos kiszolgálatra

a „Hotel Biasini“ kezelősége.

383. (4—6)

Kolozsvárt.

„Versenyképes
 magyar gyártmány.“

A salgótarjáni palack-gyár
 erdélyrészi

főképviselete

és
 raktára.

Duplaerős boros-, sörös- és
 ásványviz-palackok legelőnyö-
 sebben beszerezhetők

Frank-Kiss János fiainál,

Kolozsvárt, főter 33. sz.

Legjobbnek bizonyult szabadalmazott

befőttes üvegek

gyári áron kaphatók.

Kezelés legegyszerűbb.

Spárga, lantorna felesleges.

Kályhagyár Rákóczy-út 23. A.

400. (4—6)

FELTHAM'S
 REGULATION

Feltham's
 „Regulation Covered.“

LAWN TENNIS

csak valódi angol Feltham-
 féle készítmények.

Kováts P. Fiai diszmű-, gyermekjáték-
 és hangszer-üzletében,
 Kolozsvár, főter 31. szám. 393. (2—3)

TELEFON 78. SZ.

A Kőbányai Polgári Serfőző Részvénytársaság

Budapest — Kőbányán.

Alaptőke négy millió korona.

Tisztelettel jelenti az érdekelt köröknek, hogy

Kolozsvárt, SIGMOND TESTVÉR uraknál, Külmonostor-utca
 88. szám alatt

Kolozs-, Maros-Torda- és Aranyos-Tordamegyék részére

Főraktárt létesített

és ezen főraktárát mindazoknak szíves figyelmébe és támogatásába ajánlja, kik kitünő minőségű Kőbányai söröket beszerezni óhajtanak.

Sörnemek: Polgár-sör (márcziusi), Király-sör (márcziusi), Szent-István-sör (á la pilseni), Kőbá-
 nyai Barátság-sör (bajor módszer szerint, á la Spätenbru) és kiviteli márcziusi sör.

Mindenkor friss hordó- és palack-sör.

420. (1—4)